

Labā ziņa

No Rīgas - ar uzvaru

Priecīgu ziņu no konkursa "Balsis" fināla Rīgā pārveda Tilžas vidusskolas vokālais ansamblis "Varbūt" Lindas Vitolas vadībā. Ansamblis, iegūstot 44,87 punktus, saņēma 1. pakāpes diplomu. Apsveicam!

Slikta ziņa

Pietrūka noformējuma

Vairāki lasītāji ir neapmierināti, ka Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienā pie Latgales partizāņu pulka kritušo karavīru pieminekļa jeb tautā sauktā Staņislava izpalika valsts svētku reizēs ierastais noformējums – sarkanbaltsarkanie karogi. "Tas bija neparasti un skumji. Vienmēr var jautāt, vai obligāti nepieciešams mītiņš šajā dienā, tomēr svētku noformējuma neesamība ir aizvainojoša un pārsteidzoša," spriež balvenieši, kuri nolika ziedus pie pieminekļa. Pašvaldības aģentūras "San-Tex" direktors Uldis Sprudzāns paskaidroja, ka ik gadu Staņislavu svētku rotā ietērpj 11. un 18.novembrī.

Interesanta ziņa

Viļākā atkal rūs motocikli

Šonedēļ Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs tiksies ar Latvijas Motosporta federācijas pārstāvjiem, lai pārrunātu par Latvijas čempionāta un Latvijas kausa 3.posma motokrosā norisi 2. un 3.jūnijā mototrasē "Baltais briedis". Novada vadītājs nešaubās, ka sacensības Viļākā jāturpina: "Ļoti daudzi mūsu puses cilvēki joprojām atceras motokrosus "Baltā brieža" trasē, kas nereti ir pat viens no spilgtākajiem notikumiem, ko atceras puikas, jaunieši un ne tikai viņi. Priecājos, ka novada deputāti solidarīgi atbalsta ieceri turpināt motokrosa tradīcijas Viļākā. Esam panākuši vienošanos, ka sacensības koordinēs motoklubs "Motokruīzs", kam ir pieredze sacensību organizēšanā."

Nepalaid garām

Aicina donorus

9.maijā no pulksten 9 līdz 12 uz Balvu novada pašvaldības Sociālā dienesta telpām, Raiņa ielā 52, aicināti donori nodot asinis, kur notiks Valsts asinsdonoru centra Latgales filiāles izbraukums.

Nākamajā Radugunī

● Čakli cilvēki Medņevā
Sarūpē milzīgas malkas grēdas

● Četrkājaino draugu prasmes
Par suņiem, kas mācījušies skolā

Zirgu sporta entuziasti

Foto - no personīgā arhīva

Ikdiena laukos. Agritai Prolei prieks sēties maratonratos un pabrukt ar mazo zirdziņu. Ponijs Naisijs labprāt izvizina arī skatītājus, kā nesen tas notika Smiltenes novadā sacensību laikā.

Zirgu sporta entuziasti satiksies 12. maijā Tilžas pagasta "Kapulejās", kur notiks interesants mācību seminārs pajūgu braukšanā. Semināra koordinatore Larisa Klitončika atklāj, ka jau pieteikušies vairāk nekā 20 dalībnieki no dažādām Latvijas pusēm - Limbažiem, Valmieras, Gulbenes, Alūksnes. Ieinteresētību izrādījuši arī vietējie zirgu īpašnieki.

Ar četrkājainajiem skaistuliem lauku sētā Bērzpilī aizraujas Agrita Prole. Viņai gan nebūs iespējams piedalīties iepriekšminētajā seminārā, taču Agrita nupat kā pabijusi 1.posma pajūgu braukšanas sacensībās Smiltenes novadā. Lai arī ārpuskonkurences veidā, taču priecīga par iespēju izrādīt savu mazo Naisiju, kas izpelnījies skatītāju ovācijas. Saņemtas arī piemiņas balvas. Šobrīd viņai mājās palikuši vairs tikai divi lielie zirgi. Tā ir Rūbija, kas gaida ģimenes pieaugumu, un Siluets – divgadīgs genofonda ērzēlis, kurš mācās zirgu skolā, aprod ar iemauktiem, sedulku, grožiem un tamlīdzīgi.

Skaistulis Spartaks jau iejuties citās mājās – pirms trim mēnešiem viņš aizceļoja uz Tukumu. Agrita saņēmusi ziņu, ka jaunā saimniece zirgu trenē, jo nākotnē plāno piedalīties konkūra sacīkstēs - lēkšanā pāri šķēršļiem. Agritai gan nosāp sirds par savu miluli, taču

viņa tam vēl tikai veiksmi un izdošanos. Pati saka: "Zinu, ka Spartakam jaunajā mājvietā klājas labi, un man par to prieks."

Jaunu saimnieci atradusi arī Agritas Naira – ponijkumelēns, kas tagad draudzējas ar Ievu Koškinu "Mežainēs". Agritai mājās ir divi pašas poniji. Ar Naisiju saimniece arī turpmāk cer aktīvi "iziet tautiņās". Ir sarūpēti rati poniju divjūgam, sagādāts aizjūgs, vēl atliek ponijam atrast atbilstošu pārinieku un iemācīties pa istam braukt divjūgā. Agrita atzīst, ka pagaidām viņai paveras iespēja vien startēt pajūgu braukšanā ārpus konkurences, jo abi poniji - Naisijs un Anabella - diemžēl neatbilst sacensību nolikuma prasībām. Ir noteikts, ka minimālajam poniju skausta augstumam, lai brauktu divjūgā, jābūt 108 centimetriem, bet vienjūgā - 120 centimetriem. Naisijam ir tikai 100 centimetri. Toties poniji noder ciemiņu iepriecināšanai, sevišķi bērniem. Agritas Proles četrkājainie skaistuli izvirzīti par vienu no tūrisma apskates objektiem Balvu novadā. Visu ziemu pirmo reizi Agrita mazos zirdziņus turēja ārā, kur viņiem uzstādīta nojume, lai patvertos no sliktā laika. Kad sāksies odu laiks, nojumi zirdziņi izmantos daudz biežāk. Arī lielos zirgus šoziem neturēja kūtī, bet gan šķūnī, kur daudz vairāk svaiga gaisa. Saimniece spriež, ka, vērojot dzīvnieku pašsajūtu, sūdzību no viņu puses nav bijis.

M.Sprudzāne

Ornitologi stāsta par putniem.

8. lpp.

Mācās improvizēt no amerikāņiem.

6. lpp.

Vārds žurnālistam

Klāt mazdārziņu un lieldārzu rakšanas, aršanas, stādīšanas un sējas laiks. Vārdu sakot, zemes rušināmais laiks, kas daudziem uzņēmīgajiem ilgst līdz pat salam. Ne ticības vai sevišķas pārliecības, drīzāk intereses pēc gribu pasekot mēness fāžu iedarbībai. Tieši ar šo nedēļu, kā ziņo astroloģes Akvelīnas Līvmanes sastādītais kalendārs, mainās mēness fāze. Iestājas, kā tautā saka, vecs mēness. Ir teikts, ka dārzā viss notiek saistībā ar mēness ritmiem. Tad jau šonedēļ jārok, jāirdina, jālasa nezāles un jāstāda uz pilnu klapī. Vistrakāk ir ar nezālēm. Ravē, cik cītīgi gribi, tās aizvien uzrodas no jauna un aug kā negudras. Gandrīz vai jātaisa eksperiments – viena dobe jāizravē vecā, otra – jaunā mēness fāzē, lai var salīdzināt. Saka, ka vecā mēnesī nezāles tik ātri neaug. Šonedēļ esot istais tupeņu stādīšanas laiks. Ne tikai kartupeļi, bet visi dārzeni ar ēdamo daļu zem zemes jāstāda dilstošā mēnesī. Savukārt tie, kam lietojama virszemes daļa, jāsej vai jāstāda augošā mēnesī. Interesanti, kā ar sīpolu stādīšanu, jo gribas gan lokus, gan arī labas sīpolgalvas. Taču vieni aug virs, otri – zem zemes. Acīmredzot būs jāpaeksperimentē.

Tāpat astroloģe Līvmane atgādina, ka mūsu senči vecā mēnesī strādājuši ar mēru un nav pārstrādājušies. Dilstošā mēnesī iesaka veikt operācijas, jo brūces labāk dzīst. Iesaka arī fiziskās aktivitātes, diētas, jo kalorijas labāk pārstrādājas enerģijā un neuzkrājas liekie tauki.

Maruta Sprudzāne

Atklāj motociklistu vasaru

Motokluba "Spieķi vējā" braucēju vidū – Dainis Putniņš. Viņš var būt lepns – tāds Anda Zepa speciāli uzbūvēts motocikls viņam ir vienīgajam Latvijā!

Latvijā

Pēc 14 gadiem uzvar Vāciju. Latvijas hokeja izlase pasaules čempionāta otrajā spēlē ar rezultātu 3:2 pārspēja Vācijas valstsvienību, izcīnot savu pirmo uzvaru šī gada turnīrā. Latvijas izlases labā ar vārtu guvumiem izcēlās Miks Indrašis, Miķelis Rēdlihs un Aleksejs Širokovs. Latvijas hokejisti šodien spēkosies ar Itāliju (plkst.17.15), ceturtdien - ar Čehiju (plkst.21.15), 12.maijā - ar Norvēģiju (plkst.13.15), 14.maijā - ar Dāniju (plkst.17.15) un 15.maijā - ar Zviedriju (plkst.21.15).

Var prasīt drošības līdzekļa maiņu. Prokurors Juris Juriss, kurš uztur apsūdzību tā dēvētajā Ventspils mēra Aivara Lemberga krimināllietā, pieprasījis informāciju no Ventspils brīvostas pārvaldes un pašvaldību darbību uzraugošās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, lai gūtu apstiprinājumu bažām, ka Lembergs pārkāpis noteikto aizliegumu pildīt Ventspils pilsētas domes priekšsēdētāja pienākumus un Ventspils brīvostas valdes priekšsēdētāja pienākumus. Bažas par drošības līdzekļa neievērošanu radījis Lemberga "zīmēšanās" TV kameru priekšā kā Ventspils "saimniekam", kā arī braukšana uz tiesu ar Ventspils brīvostas "Audi".

Ļaundari izposta Salaspils nometnes kapus. Pamatīgi izpostīta garnizona kapa vieta - salauzts pareizticīgās baznīcas krusts, sabojāta kapa vietas plāksne un ap kapa vietu no akmeņiem izveidotais nožogojums. Vēl nesen tā bija sakopta, jo bija atnesti ziedi, vainagi, kā arī svečītes. Tas viss izmētāts un saplēsts. Salaspils koncentrācijas nometne jeb oficiāli "Policijas cietums un darba audzināšanas nometne" celta 1941.gada oktobrī. Vietu nometnes celtniecībai sagatavoja toreizējās Sarkanās armijas karagūstekņi, kā arī ebreji no Jumpravmuižas koncentrācijas nometnes.

Jūrmalā noteikumu īpašumu pārdošanā diktē pārdevēji. Jūrmalā arvien spilgtāk iezīmējas cenu atšķirības īpašumiem jaunajos projektos atkarībā no atrašanās vietas, līmeņa un kvalitātes. Nekustamo īpašumu tirgus jau sen ir pārstājis dzīvot unisonā ar pārējo Latvijas nekustamo īpašumu tirgu. Aktīvākie pircēji elitāru nekustamo īpašumu uzpirkšanā joprojām ir Krievijas, Ukrainas, Kazahstānas un Baltkrievijas iedzīvotāji. Šobrīd tirgū esošajos augstas klases projektos cenas ir par 20 - 50% augstākas nekā pirms 2 - 3 gadiem, un pircēji ir gatavi īpašumus iegādāties. Šobrīd pārdošanā ir ap 300 dzīvokļiem dažāda līmeņa projektos dažādās attīstības stadijās. Dzīvokļu skaits ar skatu uz jūru ir ierobežots.

(No interneta portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv)

28.aprīli Rīgu pierūcināja motocikli - kā ik gadu pavasari, arī šogad ar parādes braucienu cauri visai Rīgai notika motociklistu sezonas oficiālā atklāšana. Tajā piedalījās arī motoklubs "Spieķi vējā", kurā ir dalībnieki no Balviem, Gulbenes un Alūksnes.

Rīga uz vienu dienu kļuva par motociklistu galvaspilsētu, jo uz gadskārtējo sezonas atklāšanas parādi sabrauca vismaz divi tūkstoši motociklistu. Cauri zirgspēku rukoņai varēja dzirdēt arī pa kādam jokam, piemēram: "Lai izjustu brīvību, vajag divus riteņus un taisnu ceļu bez foto radariem! Tas viņiem ir gandrīz tas pats, kas sievietei demonstrēt skaistu kleitu modes skatē!" Motociklu sāni, emblēmas un ķiveres spīdēt spīdēja pavasara saulē, un tas lika apstāties pat steidzīgajiem gājējiem un braucējiem.

Īpaša šī diena izvērtās kluba biedram Dainim Putniņam. Viņš Saulkrastos pāris stundas pirms parādes brauciena pirmo reizi izmēģināja speciāli viņam pārbūvēto motociklu, kam vadības stūre ir nevis ierastajā vietā, bet blakusvāģa priekšā. Dainis tajā iebrauca ar savu ratiņkrēslu un īsu mirkli apmulsā - viss svešs un neierasts. Arī pie *moča* stūres nav sēdēt devīņus gadus, kopš liktenīgā kritiena. Taču Dainis pieņēma lēmumu un kopā ar kluba biedriem devās uz Rīgu, lai piedalītos parādes braucienā. Vēlāk televīzijā operators komentēja, ka šis vīrs savu brīvības sajūtu atdot negrasās. Dainis teica paldies visiem, kas palīdzēja īstenot šo ideju. Andis Zeps Saulkrastos motociklus gan būvē no nulles, gan pārbūvē. "Kad pie manis ieradās motobraucēji ar šo ideju, es redzēju tikai no interneta izkopētu fotogrāfiju. Man nebija pat nojausmas, kā to dabūt gatavu. Daudz domāju, meklēju risinājumus un visu ziemu strādāju. Tagad BMW modelis ir pilnībā pārbūvēts, viss vadības panelis pārnest uz blakusvāģi," saka A.Zeps. Taču ceļš uz Daiņa motociklu bija vēl garāks. Jūrmalas pašvaldības policijas priekšnieks, novadnieks Valdis Kivkucāns, atceras, ka pirms diviem gadiem, arī *moču* sezonas atklāšanā, mierinājis Daini, sakot, ka vajag tikai gribēt! "Tobrīd tie bija tikai vārdi - nebija ne *moča*, ne naudas, pat idejas nebija. Sāku laužīt galvu, meklēt informāciju. Motociklisti visā pasaulē ir ļoti atsaucīgi un man atsūtīja daudz informācijas. Izrādās, ir pat invalīdu motociklistu mājas lapa. Laikam tikai mūsu valstī invalīdi ir piemirsti, jo CSDD visi teica, ka braukt ar šādu *močīti* viņi nevar ne atļaut, ne aizliegt. Kaut kas tāds nekur nav paredzēts... Labi, ka pēc ārsta izziņas izsniegšanas Dainim tagad atgrieztas A kategorijas tiesības, kas ļauj vadīt motociklu," saka Valdis Kivkucāns. Motokluba "Spieķi vējā" prezidents Andis Grāvītis stāsta, cik atsaucīgi cilvēki bijuši motociklu izstādē Ķīpsalā, kur Daiņa motocikla pārbūvei vākti ziedojumi. "Esmu gandarīts, ka viss ir izdevies," piebilst A.Grāvītis. Arī Dainis

Piedalās dragreisā un tiek pie riepas. Andis Grāvītis motociklu vasaras sezonas atklāšanā Biķernieku trasē piedalījās *dragreisa* sacensībās. Viņš motociklu izstādē izvilka 2.kārtas numuru, tāpēc uz starta līnijas 200m garajā trasē stājās pirmajā braucienā. Andis arī finišēja pirmais, tāpēc tika otrajā braucienā. Tur par centimetra tiesu viņa *močītis* finišā ieripoja otrs. Andis jau bija samierinājies, ka uz goda pjedestāla netiks, taču notika citādāk. Izrādās, citiem finālbraucienā dalībniekiem bija falšie starti, sliktāki laika rādītāji, un pēc pārrēķiniem "Spieķu vējā" prezidents palika 2.vietā, nopelnot aizmugurējo "Dunlop" riepu savam *močītim*. "Tieši mans izmērs!" piebilda A.Grāvītis.

Motociklistu sezonas atklāšanas pasākumā. Dainis Putniņš ar domubiedriem pārrunā motociklistu šīs vasaras ieceres un plānus.

Putniņš pēc brauciena teica paldies kluba biedriem, sakot, ka viņi ir īsti draugi, un vēlēja ikvienam cilvēkam visdārgāko - lai visiem laba veselība!

Z.Logina

Kā vērtējat Valsts prezidenta Andra Bērziņa priekšlikumu samazināt privilēģijas, kas pienākas, atstājot prezidenta amatu?

Viedokļi

Jānosaka tēriņu ierobežojumi

JĀNIS SUPE, LU Ekonomikas un vadības fakultātes students

Bijušajiem prezidentiem pienākas zināmas privilēģijas. Prezidents ir reprezentatīva persona un nes pasaulē mūsu valsts tēlu, tas nebūt nav viegls darbs. Parlamentārā republikā prezidenta

pilnvaras ir salīdzinoši mazas, tomēr, kā to pierādīja Vaira Viķe-Freiberga, arī Latvijā prezidents ar savu personības harizmu un spēku var ietekmēt ļoti daudz lietas. Prezidenta darbs ir ļoti grūts un atbildīgs, tādēļ viņam pēc pilnvaru termiņa beigām par to pienākas zināma atlīdzība – pensija, mājoklis, automašīna, sekretārs. Tas nemaz nav tik daudz. Lai tie, kuri saka, ka prezidentam neko nevajag, paši pamēģina četrus gadus no vietas 24 stundas diennakti būt formā, zināt visu par visu, atbildēt uz visiem jautājumiem! Tas ir ļoti smags darbs.

Prezidenta darbs nebeidzas līdz ar prezidentūras noslēgumu. Arī pēc pilnvaru termiņa beigām bijušos prezidentus aicina uz augsta līmeņa starptautiskiem pasākumiem pārstāvēt valsti un paust savu eksperta viedokli. Tas ir tikai pareizi, ka valsts nodrošina nepieciešamo, lai eksprezidents to varētu darīt.

Domāju, likumā "Par Valsts prezidenta darbības nodrošināšanu" būtu jāparedz maksimālā summa, kādu var tērēt

bijušo prezidentu uzturēšanai. Pretējā gadījumā sabiedrībai tiešām nav saprotams, kāpēc bijušajam prezidentam, tagad Saeimas deputātam, vajag pašu labāko mašīnu pasaulē. Skaidrs, ka arī bijušā prezidenta auto jābūt reprezentablam, bet visam ir savas robežas, jo sevišķi taupības pasākumu laikā.

Man šķiet, ka sabiedrībā uzsāktā diskusija par prezidentu sociālajām garantijām pēc pilnvaru termiņa beigām ir mērķlīdzīga. Viss taču ir ļoti vienkārši – ja prezidentam jau ir savs mājoklis un viņš negrib jaunu, ja prezidentam ir savs auto un viņš negrib jaunu, tad viņam ir visas tiesības no šiem valsts dāvātajiem labumiem atteikties.

Likumā jāparedz izņēmums tikai vienā gadījumā – ja prezidents pēc pilnvaru termiņa beigām kļūst par politiķi – Saeimas deputātu. Tad gan – eksprezidenta privilēģijas tikai pēc Saeimas deputāta mandāta nolikšanas! Jo no malas izskatās dīvaini, ka viens deputāts ir pārāk par citiem tautas kalpiem. Visi taču esam vienlīdzīgi likuma priekšā!

Lai strādā tautai, nevis sev

GEORGIJS LOGINS, Vecumu pagasta iedzīvotājs

Atbalstu Valsts prezidenta iniciatīvu samazināt privilēģijas visiem bijušajiem Valsts prezidentiem. Viņiem vajadzētu pielāgoties tādiem apstākļiem, kādos dzīvo tauta. Ar ko viņi izpelnījušies privilēģijas? Daudz strādājuši? Padomju gados, piemēram, lopkopji un traktoristi strādāja dienu un nakti, īpaši sējas laikā. Esmu lasījis vairākas Lato Lapsas grā-

matas par Valsts prezidentiem un citām amatpersonām, kur atklātas viņu telefonsarunas, tēriņi, kvītis u.c., kas liecina par to, kā viņi rūpējās par sevi, nevis tautu. Man interesē politika, tāpēc šādas grāmatas, kur "pakutina" politiku, lasu labprāt. Kad Andris Šķēle cemojās Viļākā, uzdevu viņam jautājumu, kāpēc Lato Lapsa joprojām atrodas "uz brīvām kājām"? Viņš ilgi domāja un atbildēja, ka minētajam grāmatu autoram tāds darbs, ar to viņš pelna maizi. Tātad grāmatās rakstītais atbilst patiesībai.

Kā vienīgo privilēģiju, atstājot prezidenta amatu, varētu piešķirt dzīvokli un mašīnu, bet ne luksa klases. Ja cilvēks nopelnīja godu, ka viņu ievēl par Valsts prezidentu, lai jau pienākas kādas privilēģijas, bet tikai saprātā robežās. Citādi no bijušo amatpersonu puses tas nebūtu skaisti un ētiski pret savu tautu, kurai vajadzēja kalpot. Tautai viņi pa šiem gadiem neko labu nav izdarījuši. Piemēram, V. Viķei-Freibergai pieticība bija raksturīga tikai pirmajā gadā, kad atradās Valsts prezidenta krēslā, bet vēlāk apetīte arvien auga – izdevumi ar katru gadu palielinājās. Tēriņi viesu uzņemšanai, frizūras veidošanai, restorānu

apmeklējumiem un citiem pasākumiem bija slepeni, it kā tas būtu kāds valsts noslēpums. Televīzijā esmu vērojis citu valstu, piemēram, Vācijas un Francijas augstas amatpersonas, kuras vienkārši apģērbus un bez kaut kādas izcilas frizūras, lai arī pārstāv daudz turīgāku valsti.

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis, piemēram, uzrakstīja grāmatu par ekonomiskās krīzes pārvarēšanu, bet ekonomiskā krīze taču joprojām nav pārvarēta! Ekonomiskais uzlabojums ir tikai tik daudz, cik paši cilvēki izdarījuši. Pārsteidz preču dārdzība, kas vērojama mūsdienās. Agrāk, kad bija daudz strādnieku, izmantoja galvenokārt roku darbu. Kāpēc tagad, kad produkciju lielākoties gatavo tehnika, preces nepaliek lētākas?

Ja mūsu bijušajā Balvu rajonā uzbūvētu kādu ražotni, strādnieki būtu jāaicina no Ķīnas vai kādas citas valsts. Mūsējie, kuri izbraukuši uz ārzemēm, nez vai atpakaļ brauktu. Viņiem tur klājas daudz labāk, nekā savā valstī. Lai arī tos cilvēkus neapskaužu, jo jāsadzīvo ar attieksmi, kāda ir pret iebraucējiem.

Viedokļus uzklusija
I. Tušinska un A. Socka

Īsumā

IZZI atgādina: klientiem Balvos ir jāveic televizoru regulēšana

Telekomunikāciju pakalpojumu sniedzējs IZZI atgādina, ka uzņēmums veicis pilnu televīzijas tīkla renovāciju Balvos, uzstādot līdz šim modernāko televīzijas galvasstaciju Latvijā, kas būtiski uzlaboja pakalpojuma kvalitāti pilsētas iedzīvotājiem un sniedza iespēju papildus iekļaut jaunas programmas - *Fox Life* un *Draiv*. Lai klienti varētu izbaudīt jaunās tehnoloģijas sniegtās priekšrocības, tiem obligāti jāveic televizoru regulēšana.

"Vēlamies informēt, ka, nomainot tehnoloģiju, atsevišķiem mūsu klientiem var rasties problēmas ar televizorā pārraidīto attēlu un skaņas kvalitāti, piemēram, attēla dubultošanās. Lai izvairītos no šādiem gadījumiem, informējam, ka visiem klientiem obligāti jāveic televizoru regulēšana. Proti, klientiem ar TV vadības pults palīdzību jāveic automātiskā vai manuālā kanālu meklēšana, pārskatījot kanālu frekvenču diapazonu. Tikai tad jūs televizori saņems pilnvērtīgu signālu no jaunajam televīzijas tīkla iekārtām," skaidro Inese Aleksandrova, IZZI televīzijas pakalpojumu vadītāja. Viņa piebilst, ka tā ir standarta procedūra, kas vienmēr jāveic klientiem gadījumos, kad uzņēmums modernizē infrastruktūru, uzstāda jaunas iekārtas vai savā piedāvājumā iekļauj jaunus papildu kanālus.

Neskaidribu gadījumos IZZI aicina klientus vērsties Klientu apkalpošanas centrā, zvanot pa tālruni 67031000.

Baltinavas novada domē

26. aprīļa sēdes lēmumi

Piešķir adreses

Piešķir adreses 6 zemes vienībām un uz tās esošajām būvēm un precizēja vienai zemes vienībai un uz tās esošajām būvēm.

Paredz līdzfinansējumu

Nolēma paredzēt novada pašvaldības līdzfinansējumu 149 latu apmērā projektam "Mūsdienīgu tehnisko palīdzību iegāde Ziemeļlatgales tautas amatnieku centra darbības nodrošināšanai".

Piešķir mājas aprūpi

Nolēma piešķirt mājas aprūpi uz atveseļošanās laiku no 1. maija līdz 30. jūnijam vienai personai.

Precizē sociālās palīdzības noteikumus

Veica precizējumus novada domes 2011. gada 22. decembra saistošajos noteikumos "Par sociālās palīdzības pabalstiem Baltinavā", izsakot tos sekojošā redakcijā: Novērtējot ģimenes (personas) atbilstību trūcīgās ģimenes (personas) statusam, par īpašumu netiek uzskatīta īpašumā esoša zeme, kuras platība nepārsniedz 10 ha, un mežs, kura platība nepārsniedz 3 ha.

Trūcīgai ģimenei (personai), kura no viņas neatkarīgu un iepriekš neparedzamu apstākļu dēļ nonākusi krīzes situācijā un kurai trūkst materiālo resursu, kā rezultātā tā nevar apmierināt savas pamatvajadzības, izvērtējot situāciju, ienākumus un materiālo stāvokli, piešķir pabalstu līdz 50 latiem.

Noteica materiālo pabalstu pacienta iemaksu kompensēšanai un personas līdzmaksājumiem par operāciju līdz 50 latiem reizi gadā, ja vidējie ienākumi pēdējo trīs mēnešu laikā uz katru ģimenes locekli ir no 90 latiem līdz attiecīgajā periodā valstī noteiktajai mimimālajai darba algai un kurai nepieder īpašums, no kura var gūt peļņu.

I. Zinkovska

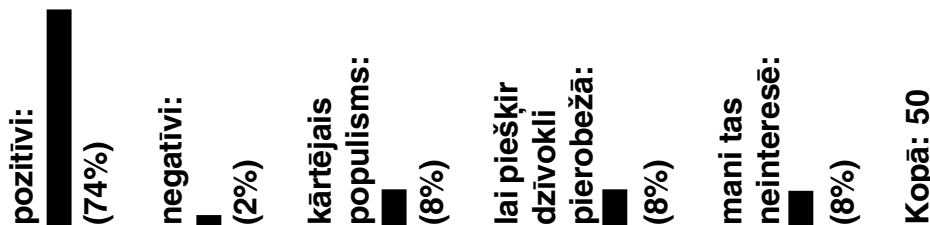
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā vērtējat Valsts prezidenta Andra Bērziņa priekšlikumu samazināt privilēģijas, kas pienākas, atstājot prezidenta amatu?

Priecē Zvaigžņu nakts bibliotēkā

27. aprīlī bibliotēka apmeklētājiem durvis vērā tikai vakarā, jo te sākās Zvaigžņu nakts. Izgaismotajā ēkā valdīja rosība, ienācējus sagaidīja Zvaigžņu meitenes, kuras darīja zināmu, kas un kurā kabinetā notiek. Bērni kā skudriņas skraidīja no telpas uz telpu, piestājot vietās, kur viņu uzmanību piesaistīja interesantas nodarbes. Bibliotēkā varēja klausīties pasakas, ģitāristu priekšnesumus, skatīties mēmo kino, uzzīmēt katrs pats savu kalendāru, iepazīties ar kolekcionāriem un kalendāru izstādi, notika krievu literatūras apskats, varēja darināt lelles, svečturus, risināt krustvārdu mīklas. Skvērā orientēšanās sacensības bija noorganizējis Aigars Andersons. Bibliotēka atdzivojās, un lasītavās, kur ikdienā valda miers un klusums, vakara stundās skanēja jautri smieklī un čalas. Bibliotēku nakts Balvu Centrālajā bibliotēkā notiek jau trešo gadu.

Izgriez un saloki savu zvaigznīti! Pa rokai nolikts dzeltens papīrs, šķēres, zīmuli, un darbs varēja sākties. Interneta pieejas punktā Samanta Makarova un Laura Garā grieza un locīja, līdz zvaigznītes rindojās cita citai līdzās. Madara Pugača uz bibliotēku nakti no Tilžas bija atbraukusi kopā ar māmiņu.

Māksliniekiem palīdz kartupeļu zīmodziņi. Airina Pumpa zīmēja debesis, bet Krista Mača tajās iezīmēja pat piena ceļu. Meistardarbnīcu vadītāja Anita Putniņa atklāja noslēpumu, kā bērniem zvaigznes izdevās ar tik precīziem stariem. Izrādās, no lieliem kartupeļiem pirms tam jau bija izgriezti zvaigžņu un mēness zīmodziņi, atlika tos mērcēt krāsās un radīt gleznas!

Darina lelles. Leļļu darbnīcā valdīja liela rosība, jo klātesošie no Evitas Zālītes vēlējās uzzināt, kā lelles var izgatavot paši. E.Zālīte lelles darina kopš 1993.gada, un pirmie melnie moriši tapuši no vecām treniņbiksēm.

Rindā uz zvaigznīšu ķeršanu. Visgarākā rinda veidojās pie telpas, kurā valdīja tumsa. Bērniem iedeva lukturišus, lika pagriezties pa labi vai kreisi un uzspidīnāt lukturi. Uz sienām gaismas stars atklāja Balvu novada iestāžu nosaukumus. Egils Naglis un Dairita Magone ieraudzīja vārdus Balvu Mākslas skola un "Sienāzītis".

Kolekcionāru sarunas. Agnese Smirnova bibliotēkai piedāvāja savu vākumu - kalendāru izstādi. Šobrīd viņas kolekcijā ir 238 kalendāri. Sākums bijis nejaušs - nojaucot vecu māju, tēva un vectēva kalendāri arī nav izmesti, bet sākti krāt. Vecākais kalendārs datēts ar 1906.gadu. Antoņina Bokalderei sakrātas senās atklātnītes ar rozēm, bet Andrejs Bužs atnesa *Ex libris* kolekciju.

Paša rokām darināts. Irina Karuzina floristikas darbnīcā rādīja un mācīja, kā no dabas materiāliem var izgatavot sveces un svečturus.

Orientēšanās sacensībās. To dalībniekiem vajadzēja ne tikai atrast kontrolpunktus, bet arī pēc grāmatu nosaukumiem uzminēt to autorus. Baiba Viksniņa un Agnija Logina jau finišējušas un saņēmušas apbalvojumus.

Skat ģitāras. Mārtiņš Pušpurs (no labās) ģitāru spēlē jau trešo gadu, Edgars Zinovjevs – ceturto, bet Diāna Rindža ģitārspēli vēl tikai mācās.

Grāmatas var pasūtīt arī internetā. Svetlana Kirilova un Aleksandrs Aleksejevs bibliotēku naktī skatījās, kā lasīt un pasūtīt grāmatas internetā.

Saruna

Labprāt aizbrauktu dziedāt uz Kanādu

5.maijā 80.dzimšanas dienu nosvinēja Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa dziedātāja HELENA SLIŠĀNE. Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzē lasāms, ka Helēna ir labākā pusbalss pacēlāja bijušajā Balvu rajonā. Tāpat gaviļniece ir vadošā psalmu dziedātāja Baltinavas apkārtnē. Pirms dzimšanas dienas jautāta, ar kādām izjūtām sagaida dzīves lielo jubileju, ilggadējā dziedātāja atzina, ka ciemos gaida bērnus, mazbērnus, mazmazbērnus un radniekus, kuri ir viņas prieka avots.

Esat izaudzinājusi un izskolojusi divus dēlus un meitu.

-Vecākais dēls Pēteris dzīvo Ogres rajonā un strādā savā saimniecībā, bet jaunāko dēlu Juri nesēn apsviecām dzimšanas dienā. Viņš iegādājās māju Gaujā, tāpēc braucām ciemos ne tikai ar dāvanām, bet arī ar sālismaizi. Juris strādā zvērsaimniecībā, bet meita Janīna dzīvo un strādā tepat Baltinavā. Man ir seši mazbērni un divas mazmazmeitiņas. Par savu ģimeni varu teikt tikai vislabākos vārdus – ar viņiem lepojos! Dieviņam esmu izlūgusi, lai viss būtu labi.

Jūs piedzimāt ticīgā zemnieku Ievas un Franča Daukstu ģimenē Baltinavas pagasta Surikovas ciemā. Vai tas, ka tēvs un māte bija lieli dziedātāji, ietekmēja turpmāko dzīvi?

-Svētku dienās un brīvajos brīžos ģimene kopā dziedāja gan garīgās dziesmas, gan tautasdziesmas. Katru svētdienu devāmies uz baznīcu, ko arī turpinu darīt vēl šobaltdien ne tikai svētdienās, bet iespēju robežās arī darbdienās. Velosipēds ir, tad tik uz priekšu!

Kur rodāt spēku?

-Jātic Dieviņam, kā arī jādzīvo godīgi. Spēkus un enerģiju vairo arī tas, ka nepārtraukti esmu cilvēkos – dziedu ansambli, dziedu psalmas, kā arī dziedu, pavadojot mirušos. Gandrīz pusgadsimtu dziedāju arī Baltinavas katoļu draudzes kori.

Padomju laikos nereti ar pirkstu rādīja uz tiem, kas apmeklēja baznīcu, nerunājot par aktīvu dzīvi draudzes kori?

-Tā bija, bet tam nepievērsu uzmanību. 25 gadus nostrādāju Baltinavas internātpamatskolā par pavāri, un acimredzot vienkāršiem ļaudīm tolaik bija vieglāk, nekā, piemēram, skolotājiem, kuriem iešana baznīcā bija liegta. Kas pavāri atlaidis no darba, ja trūkst darbaroku?

Ticējāt, ka kādreiz laiki mainīsies?

-Lielas ticības nebija līdz laikam, kad PSRS pie varas nāca Gorbačovs. Ticība pārmaiņām radās, redzot, kā viņš apciemo Vatīkānu un Gorbačova kundze no pāvesta dāvanā saņem rožukroni. Sirds liksmoja, kad televīzijā sāka translēt Ziemassvētku un garīgās dziesmas.

Kā tagad vērtējat dzīvi mūsdienu Latvijā pēc neatkarības atjaunošanas?

-Neizpratni rada fakts, no kurienes tik mazai valstij ir tik daudz miljonāru?! Valstsvīru vaina, ka viņi joprojām nav ne interesējušies, ne noskaidrojuši, no kurienes tie miljoni ņemti. Kā pensionāre par dzīvi sūdzēties nevaru, kaut gan joprojām sāpīgi atcerēties pārmaiņu laikus, kad iznīcināja fermas un citas būves. Tapat blakus mājām jaunuzceltu angāru izvazāja pāris dienās, nedēļās.

Jums ir nācies tikties ar nu jau bijušo prezidentu Valdī Zātleru.

-Jā, viņš ciemojās Baltinavā. Tas bija jauks mirklis, ko patīkami atcerēties. Mums bija iespēja uzdot viņam jautājumus.

Dziedātājiem nereti jāuzstājas dažādos koncertos un pasākumos, turklāt arī ārpus valsts robežām?

-Jā, esam gatavi dziedāt visur, kur mūs ielūdz. Šogad

Foto - no personīgā arhīva

Helēna Slišāne. Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa dziedātāja atzīst, ka nekad neatstās dzimto Baltinavu: "Te ir mana dzīve, te ir mana baznīca!"

ansamblim ir iespēja doties uz starptautisko folkloras festivālu "Baltica-2012", kas notiks četras dienas. Visdrīzāk festivālā būsīm vienu - divas dienas, kaut gan pati būtu gatava dziedāt visas četras. Man patīk!

Jauniešiem nezin kāpēc degsme dziedāt ar laiku noplok. Ir jaunie, kuri vispār novīpsnā, dzirdot sirmgalvju dziesmas.

Kā vērtētu ielūgumu dziedāt, piemēram, Amerikā?

-Ar mieru, kāpēc nē?! Mēs savulaik draudzējāmies ar kolēģiem no Anglijas, kuri mūs ielūdz ciemos. Diemžēl brauciens izpalika finansiālu apsvērumu dēļ. Man gribas redzēt pasauli. Labprāt aizbrauktu uz Kanādu, lai ar dziesmām iepriecinātu māsīcu, kura tur dzīvo.

Kādas dziesmas ir vismīlākās?

-Pie sirds iet visas dziesmas, kuras dziedam. Pavasarī man īpaši mīļa ir dziesma "Dzeguzes balss". Žēl, ka dziedātāju paliek arvien mazāk.

Kā ar jauno maiņu?

-Gan ir, gan nav. Jauniešiem nezin kāpēc degsme dziedāt ar laiku noplok. Ir jaunie, kuri vispār novīpsnā, dzirdot sirmgalvju dziesmas.

Ko mainītu dzīvē, ja laika riteni varētu pagriezt atpakaļ?

-Viss būtu labi, ja vīru nenāktos tik ātri pavadīt kapu kalniņā. Viņam tolaik bija tikai 42 gadi, bet meitiņai - tikai gads un trīs mēneši. Grūti jau bija, bet nācās arī to pārvarēt.

Kāda īpašība cilvēkos nepatīk?

-Aprunāšana, kas sastopama ik uz soļa. Tāpat arī melošana, kas ne pie kā laba nekad nenovedīs.

Ko gribētu novēlēt baltinaviešiem?

-Lai mūsu Baltinavas novada vadība un ļaudis būtu tikpat čakli, kā līdz šim. Darba rezultātus redz ik uz soļa – pērn sakārtots parks, šogad turpinās ūdensvadu izbūvi. Mēs patiesi lepojāmies ar savu novadu – mazu tēva novadiņu.

E.Gabranovs

Isumā

Trīs sivēntiņi jautrojas Borisovā

Jau trešo reizi Borisovas tautas nams organizēja humora šovu "Borisova 2012". Trīs jestrīe sivēntiņi (Diāna Astreiko, Ligija Logina un Liga Kaļāne) nenogurstoši smidzināja publiku un vadīja pasākumu. Viņu sarunas uz skatuves pavadīja vētraini aplausi. Kurš gan nezina, ka vislabākās zāles pret visām kaitēm ir smieklis? Medņevas teātra spēlmaņi lieliski ārstēja pasākuma apmeklētājus, jo gan burvīgā līgava, gan daudzsološais dakteris, gan dažādie lauku sieviešu tēli sacēla īstu smieklu vētru. Skatītāji līdzī jūta arī burvīgajai kundzei no Žigurim, kura bija ieradusies Borisovā nopietnos nolūkos - atrast līgavaini. Tāpat klātesošajiem patika arī Mežvidu puisis Samantoviča kungs, kurš skandēja dzeju ar atskaņām: "Itiņ točna ira pravda, man ir vajadzīga nauda." Skeči mijās ar jautrām un atraktīvām dejām, ko izpildīja dejotāji no Viļakas kultūras nama un Žiguru līnijdejojājas. Pasākuma izskaņā sivēntiņi aicināja visus uz diskoballi.

Terēzija Babāne

Seminārs

Kvalificēts darbaspēks nav pieprasīts

26.aprīlī Balvu Novada muzeja konferenču telpā Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Balvu filiāle organizēja ikgadējo semināru sadarbības partneriem, lai darba devējus informētu par NVA nodarbinātības pasākumiem, sniegtu informāciju par EURES pakalpojumiem, apspriestu līdzšinējo un turpmāko sadarbību. Šajā seminārā akcents bija likts uz darba devēju un NVA partnerības veicināšanu, kā vienu no svarīgākajiem NVA pakalpojumiem piedāvājot vakanču reģistrāciju. NVA Balvu filiāles vadītāja Sandra Kindzule uzsvēra, - lai apzinātos darba tirgus situāciju un pieprasījumu pēc darbaspēka mūsu reģionā, NVA ir svarīgi zināt, kāds ir darbaspēka pieprasījums no darba devēju puses. Statistika liecina, ka pagājušajā gadā NVA Balvu filiālē reģistrētas 326 vakances. Visvairāk darba devēji pieprasījuši pārdevējus, kuri nātājus, palīgstrādniekus, apkopējas, kas pierāda, ka mūsu darba devējiem nav nepieciešams kvalificēts darbaspēks. Taču atklāts palika jautājums - vai NVA reģistrēti visi aktuāli darba piedāvājumi un vai šie dati parāda reālo darbaspēka pieprasījumu? NVA Balvu filiāles vadītāja informēja, ka NVA, veicot darba devējiem nepieciešamo darbinieku atlasē, organizē darba devēju tikšanās ar potenciālajiem darbiniekiem un palīdz atrast sev vēlamo darbinieku, un uzsvēra, cik svarīgi šāda veida sadarbību organizēt ilgtermiņā. Tas, viņasprāt, dotu iespēju sabalansēt darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu un attiecīgi veikt darba tirgus prognozēšanu, kā arī sagatavot darba devējam nepieciešamo darbaspēku, izmantojot bezdarbnieku apmācību un pārkvalifikācijas iespējas, ja šāds darbinieks konkrētā brīdī nav NVA uzskaitē.

Seminārā aktualizēja jautājumu par bezdarbnieku profilu. Šobrīd uzskaitē NVA Balvu filiālē reģistrēti 3088 bezdarbnieki, puse no kuriem ir sievietes, 61% - ilgstošie bezdarbnieki un 55% no visiem reģistrētajiem bezdarbniekiem ir ar izglītību, kas zemāka par pamata, ar pamatizglītību un vispārējo vidējo izglītību, 6% - ar augstāko izglītību. S.Kindzule uzsvēra, ka darba devējiem, meklējot sev vēlamo darbinieku, jāņem vērā, ka darba meklētājus nosacīti var iedalīt četrās lielās grupās - cilvēki, kuri grib un var strādāt; cilvēki, kuri grib, bet nevar; cilvēki, kuri negrib, bet var strādāt; kā arī tādi, kuri negrib un nevar strādāt. S.Kindzule piebilda, ka pēdējā minētā cilvēku kategorija vairāk piederīga sociālo dienestu klientu lokam, ne NVA, un šiem cilvēkiem būtu piemērojamas citas atbalsta programmas.

Kā visā Latvijā, tā arī NVA Balvu filiālē aktuāls ir jautājums par jauniešu bezdarbu. Uz gada sākumu filiālē kā bezdarbnieki bija reģistrējušies 338 jaunieši, kas ir 11% no kopējā bezdarbnieku skaita. S.Kindzule aicināja darba devējus aktīvāk iesaistīties pasākumā "Darbavieta jaunietim", vienlaikus veicinot pastāvīgas darbavietas izveidi un jauniešu pastāvīgu nodarbinātību, kas varētu būt īpaši aktuāla vasaras sezonā, jo jaunieši pasākumā var iesaistīties līdz 9 mēnešiem.

Lilīta Mežale, NVA Balvu filiāles nodarbinātības organizatore

Īsumā

Viļakā atklāj jauniesu centru

Viļakas Valsts ģimnāzijas telpās izveidots jauniesu centrs, kurā skolēni ar dažādām interesēm var pavadīt brīvo laiku un izpaust iniciatīvu. Svaigi izremontētajās telpās skolēniem ir iespēja uzspēlēt novusu vai galda tenisu. "Izmantojam šo centru arī starpbrīžos, organizējam spēju turnīrus starp klasēm. Tomēr, ja kopā sanāk daudz skolēnu, visiem tur nav ko darīt. Tādēļ gribētos, lai jauniesu centrā ir pieejams internets un vairāk aprīkojuma," savas vēlmes pauž jauniesu centra apmeklētāji. Viļakas Valsts ģimnāzijas 8. un 10. klases skolēni bija iniciatori jaunam projektam, kas ļaus aprīkot jaunizveidoto centru ar papildus iespējām – galda spēlēm, datoriem u.t.t. Šobrīd Viļakas novadā veiksmīgi darbojas vēl divi jauniesu centri – Medņevas Jauniesu iniciatīvu centrs "Saulszieds" un Šķilbēnu pagastā - iniciatīvu centrs "Zvaniņi".

Piedalās konferencē

26. aprīlī Viļakas kultūras namā notika Alūksnes Bērnu un jauniesu centra un Viļakas novada Izglītības, kultūras un sporta nodaļas rīkotā Neformālās izglītības konference jauniesiem, kuru atklāja Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs un Izglītības, kultūras un sporta nodaļas vadītāja Sarmīte Šaicāne. Konferencē dalībnieki noklausījās Attīstības un plānošanas nodaļas speciālistes Vinetas Zeltkalnes sagatavoto prezentāciju "Projektu iespējas jauniesiem", ar interesi noskatījās isfilmu par programmas "Jaunatne darbībā" realizēto apmaiņas projektu "Kopā ar mūziku no saullēkta līdz saulrietam" Rekas vidusskolā. Alūksnes Bērnu un jauniesu centra jaunatnes lietu speciālists Sergejs Andrejevs iepazīstināja klātesošos ar programmas "Jaunatne darbībā" sniegtajām iespējām, bet Eiropas brīvprātīgā no Spānijas ierādīja interesentiem flamenko dejas soļus. Konferencē noslēguma daļu jauniesi veltīja darbam grupās un jaunu ideju ģenerēšanai.

Zīmējumus veltī māmiņām

Līdz 25. maijam ikviens interesents Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes telpās var apskatīt pirmsskolas vecuma bērnu zīmējumu izstādi "Mana mīla māmuliņai, mani mīli audzināja", kas veltīta Mātes dienai. Konkurssam audzēkņi no visām novada pirmsskolas iestādēm, vispārīgglītojošo skolu pirmsskolas grupiņām, kā arī Rugāju novada vispārīgglītojošo skolu pirmsskolas grupām iesniedza 68 māmiņu portretus.

Aizstāv novada godu koru skatē

17. aprīlī Balvu Amatniecības vidusskolas jauktais koris kopā ar vadītāju Anastasiju Ločmeli aizstāvēja novada godu reģionālajā koru skatē Jēkabpilī, kur izcīnīja 2. pakāpes diplomu. "Apbrīnojama ir skolotājas Anastasijas Ločmeles pacietība un entuziasms, katru dienu agri no rīta un starpbrīžos mācot skolēniem dziedāt. Skolotāja ar savu fanātismu ir apbūrusi skolēnus, panākot tik augstu novērtējumu. Lai veicas arī turpmāk!" teic skolas direktore Sarmīte Cunska.

Izvēlas skanīgāko balsi

27. aprīlī Stacijas pamatskolas Viksnas filiālē norisinājās tradicionālais konkurss "Skanīgās balsis", kurā piedalījās 10 mazie konkursanti. Dalībnieku sniegumu vērtēja žūrija – Stacijas pamatskolas direktore R. Bukša, Stacijas pamatskolas Viksnas filiāles vadītāja G. Bokta un Viksnas pagasta kultūras darba organizatore L. Kacēna, bet pasākuma vadītājas lomu uzņēmās mūzikas skolotāja E. Serņkova. 1. vietu konkursā izcīnīja 2. klases skolniece Ieva Amanda Medne ar dziesmu "Mazā Dace", godpilno 2. vietu žūrija piešķīra 3. klases skolniecei Elījai Dmitrijevai ar dziesmu "Sarkanās kurpes", savukārt pirmklasniecei Jūlijai Kuzņecova par dziesmas "Smieklis man" izpildījumu saņēma 3. vietu. Savukārt konkursa skatītāju simpātiju izpelnījās 6. klases skolniece Eriks Kiseļovas skandētā dziesma "Sapņu pārdevējs".

Pārved 1. pakāpes diplomus

Labākie Briežuciema dziedātāji arī šogad pārstāvēja mūsu novada godu tradicionālajā dziedāšanas konkursā "Dziesmu dziedu, kāda bija", kas norisinājās Latviešu Biedrības namā Rīgā. Pirmās pakāpes diplomus mājās pārveda ne tikai pieredzējušie vecākās grupas dziedātāji Dana Slišāne, Sīgita Kokoreviča, Edgars Pundurs un Linards Vaivods, bet arī jaunākās grupas dalībnieki Valērijs un Valfrīds Cvetkovi. Brāļi dziedāja divas dziesmas – "Kur ta nu beji?" un "Man pazuda kumeliņš". Savukārt vecākās grupas konkursanti klausītājus priecēja ar Ziemeļlatgalei raksturīgo tradicionālo dziedāšanas manieri, ko pārmantojuši no etnogrāfiskā ansambļa sievām.

Panākumi

Labākais koordinators valstī

Pašā aprīlī nogalē Balvu novada Būvvaldes ceļu būvtehniķis MĀRIS VERJANOVŠ saņēma patikamu ziņu, ka izcīnījis 1. vietu valstī pašvaldību Lielās talkas koordinātoru konkursā "Skaties dziļāk!", aiz sevis atstājot Alūksnes novada pašvaldības koordinātoru Agri Veismani un Rīgas Austrumu izpild-direkcijas koordinātoru Uldi Skujiņu.

2003. gadā absolvējis Balvu Amatniecības vidusskolu, Māris Verjanovs devās iekarot galvaspilsētu. Izmācījies par būvnieku celtniecības koledžā un kādu laiku pastrādājis Rīgā, puisis tomēr nolēma atgriezties dzimtajā pilsētā. "Uzskatu sevi par Balvu patriotu," apgalvo jaunietis.

Lielās talkas koordinēšana bija viens no Māra darba pienākumiem, tomēr piedalījies konkursā "Skaties dziļāk!" viņu iedvesmoja aktīvie un draudzīgie Balvu Bērnu un jauniesu centra (BBJC) jauniesi, kā arī jauniesu lietu speciāliste Ināra Frolova. "Par šo uzvaru esmu pateicību parādā tieši viņiem," apgalvo Māris.

Konkursa "Skaties dziļāk!" noteikumi prasīja organizēt vismaz vienu vides aizsardzības nozīmi skaidrojošu un izglītojošu pasākumu novada iedzīvotājiem. "Kopā ar BBJC un Stacijas skolas jauniesiem akcijas "Skaties dziļāk!" ietvaros tikāmies ar Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Sienāzītis" bērniem, kā arī

Gatavojas Lielajai talkai. ledvesmojot balveniešus Lielajai talkai, Māris kopā ar jauniesiem izrotāja koku pie Balvu novada domes.

Krišjāņu un Vectilžas pamatskolu skolēniem, lai ar Stacijas skolas audzēkņu izveidoto vides spēļu palīdzību parādītu, kādēļ jāšķiro atkritumi un jāsaudzē vide, kurā dzīvojam. Taču galvenais konkursa darbs bija kopā ar BBJC jauniesiem izveidotā 15 minūšu garā videofilmā "Skaties dziļāk! Nemēslo!", kurā uzskatāmi parādījām, kāds ir šķirotu un nešķirotu atkritumu ceļš pēc tam, kad tos izmetam parastajā vai šķirotiem atkritumiem domātajā konteinerā," stāsta konkursa uzvarētājs. Māris atklāj, ka filmu nesen varēja

noskatīties Lielās talkas dalībnieki, bet drīzumā to būs iespēja novērtēt arī visu novada skolu audzēkņiem.

Saņemot ziņu, ka uzvarējis konkursā, Māris jutās pārsteigts un iepriecināts. "Par uzvaru un balvu nebiju domājis, jo kopā ar jauniesiem darijām to, kas mums patīk, darbojamies sava prieka pēc," apgalvo Māris. Lai nu kā, saņemt atzinību vienmēr ir patīkami, - spriež uzvarētājs. Pavisam drīz Mārim pasniegs nopelnīto balvu – ceļojumu divām personām.

Pieredze

Saslīmušas ar "impro"

Aprīlī nogalē Gulbenē viesojās ASV improvizāciju teātra "The Second City" un Rīgas improvizācijas teātra aktieri. Iespēju apmeklēt improvizācijas meistarklasi un noskatīties izrādi nelaida garām arī Ivetas Supes vadītās teātra studijas "Kabitelis" dalībnieces un viņu skolotāja.

Improvizāciju teātris "The Second City" ("Otrā pilsēta") darbojās trīs lielās pasaules pilsētās – Čikāgā, Losandželosā un Toronto. Četriem šī teātra pārstāvjiem iespēju apmeklēt Latviju sagādāja ASV vēstniecība. "Nejauši uzietā meistarklases un izrādes afiša lika mums doties uz kaimiņpilsētu Gulbeni un ļauties piedzīvojumam," par to, kā nokļuva meistarklasē, pastāstīja viena no tās dalībniecēm - Balvu Valsts ģimnāzijas skolniece Kristīne Antonova. Viņa neslēpa, lai arī dažas "Kabitēja" meitenes pagaidām ir iesācējas improvizācijā un bija satraukušas par meistarklasi, tomēr darbošanās pirmajās minūtēs viņas saprata, ka tas ir ļoti jauki un nav nemaz tik grūti. "Amerikas teātra improvizētājs Entonijns ar pavisam vienkāršu vingrinājumu un spēju, kā arī īsu skeču palīdzību ļāva mums saprast, kas īsti ir improvizācijas teātris jeb "impro". Mūsu - iesācēju - nodarbības vadīja aktieris Valdis Sils no Rīgas, kurš piestrādāja arī par tulku. Savukārt pārējie aktieri strādāja ar tiem, kuriem improvizācijas teātra māksla nebija sveša," iespaidos par meistarklasi dalās Kristīne.

Atšķirībā no Balvu jaunietēm, Gulbenes un Madonas amatieru improvizā-

Piedalās meistarklasē. Balvu teātra studijas "Kabitelis" dalībnieces improvizācijas meistarklasē. Meitenes atzīst, ka nodarbības atmosfēra bija brīva un atraisīta, tādēļ sākotnējā nervozitāte drīz vien pagaisa bez pēdām.

cijas teātru aktieri ar šo teātra mākslas veidu nodarbojušies jau gadiem, tomēr arī viņi visu notiekošo vēroja ar neatslābstošu interesi un ļāvās jaunu zināšanu apguvei. Ivetas Supes vadītās teātra studijas dalībnieces mājās atgriezās ar jaunām zināšanām. "Svarīgākā mācība, ko apguvām, bija divi improvizācijas galvenie noteikumi: spēja teikt "jā", kā arī pieņemt situāciju un palikt tajā," atzīst "Kabitēja" dalībnieces Kristīne Antonova, Kristīne Šmiukše, Alise Grundzdule, Alise Kalva un Daira Lapse.

Vēlēdamās noskaidrot, kā viņu skolo-

tāji strādā paši, "Kabitēja" meitenes kopā ar studijas vadītāju I. Supi vakarpusē nolēma pavērot ASV mākslinieku izrādi Gulbenes improvizācijas kafejnīcā. "Ar pirmo mirkli bijām apburtas, jo uz vienas skatuves varējām vērot un salīdzināt Čikāgas, Rīgas un Gulbenes aktieru meistarību. Kaut kas tāds tiešām nekad nebija piedzīvots! Aplausi un smieklis nerimās ne brīdi. Lai arī cienām un mīlam klasisko teātri, pēc vienas Gulbenē pavadītas dienas esam saslimušas arī ar "impro"! " apgalvo teātra studijas "Kabitelis" dalībnieces.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Īsumā

Pēta audzināšanas darbu

Izglītības kvalitātes valsts dienests (IKVD) no 26.marta līdz 31.augustam apmeklēja vairākas vispārējās izglītības iestādes, lai analītiski pētītu skolu praksi kultūras un audzināšanas pasākumu īstenošanā, kā arī pārbaudītu izglītības programmu īstenošanas procesu. IKVD nesena apmeklēja arī vairākas mūsu novadu skolas. "Tā bija plānota iestādes pārbaude, kur dienesta pārstāvji pārbaudīja ar audzināšanas darbu saistītu dokumentāciju. Skolēniem un vecākiem deva anketas par jautājumiem, kas lielākoties skar klases stundas un mācību ekskursijas, pievēršot uzmanību patriotiskajai audzināšanai. Vēroja Latvijas vēstures mācīšanu skolā, skatīja, vai pedagogiem ir atbilstoša izglītība. Vienīgais aizrādījums bija par skolotājas diplomu, kas iegūts Krievijā, jo tam nebija pie notāra apstiprināta latviskā tulkojuma," stāsta Stacijas pamatskolas direktore Ruta Bukša. Pārbaudēs IKVD vēlas izziņāt audzināšanas darba formu dažādību, izvērtēt to mērķtiecīgumu un saturu, pētīt kultūras un audzināšanas pasākumus, to plānošanu, dokumentāciju, izvērtēt izglītības iestādes pašpārvaldes formu darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām u.c.

Gatavojas eksāmeniem

8.maijā ar valsts valodas ieskaiti 6.klasei sāksies valsts pārbaudes darbu sesija. Pirmais centralizētais eksāmens vidusskolēniem būs 22.maijā angļu valodā, bet pēdējais – ķīmijā 18.jūnijā. Pēc šī datuma pārbaudes darbus papildtermiņos kārtos tie jaunieši, kuri objektīvu apsvērumu dēļ eksāmenus nevarēja nokārtot pamattermiņos.

2011./2012.mācību gadā centralizēto eksāmenu sertifikātus pamatizglītībā izsniegs 15.jūnijā, bet centralizēto eksāmenu sertifikātus vispārējā vidējā izglītībā – 10.jūlijā.

Ņemot vērā to, ka samazinās vidusskolas beidzēju skaits, samazinās arī pieteikumu skaits centralizētajiem eksāmeņiem. Visi jaunieši kā obligātus kārtos eksāmenus latviešu valodā, svešvalodā un matemātikā, bet vienu eksāmenu kārtos pēc izvēles (tas var būt gan centralizēts, gan necentralizēts valsts pārbaudes darbs). Populārākais izvēles centralizētais eksāmens šogad ir vēsture.

Ja skolēnu neapmierina centralizētajā eksāmenā iegūtais vērtējums, mēneša laikā pēc sertifikāta izsniegšanas viņam ir tiesības rakstīt iesniegumu, kas adresēts VISC, ar lūgumu pārskatīt eksāmenā saņemto vērtējumu.

Valsts izglītības satura centrs atgādina, ka arī šajā mācību gadā valsts pārbaudes darbu norises laikā - no 8.maija - darbosies anonīmais uzticības tālrunis 67503755.

Apmeklē bibliotēkas

Tilžas pagasta bibliotēkas "Bērnu žūrija" šogad piedalījās 30, bet veiksmīgi izturēja 24 bērni un jaunieši. Aprīļa beigās eksperti par čaklu grāmatu lasīšanu brauca ekskursijā uz Rēzeknes pusi. Gaigalavā apmeklēja Gunāra Igaupa mūzikas instrumentu darbnīcu, kur uzzināja par dažādiem mūzikas instrumentiem, kā arī paši pamēģināja spēlēt. Rēzeknē apmeklēja Bērnu bibliotēku, Rēzeknes Centrālo bibliotēku, apciemoja arī Latgales Kultūrvēstures muzeju. Muzejā uzzināja, kā senie cilvēki no māla mācījās veidot traukus, aplūkoja keramikas izstādi un paši izmēģināja izveidot kaut ko no māla. "Atpakaļceļā apmeklējām arī zirgu audzētavu "Mežaine". Bērniem pie zirgiem patika un gandrīz visi izmantoja iespēju pavizināties ar zirgu," stāsta Tilžas bibliotēkas vadītāja Ilze Pugača.

Iespēja

Var pieteikties konkursam

Līdz 15.maijam vispārīgizglītojošo skolu 12.klašu absolventi aicināti pieteikties stipendiju konkursam "Nāc studēt informācijas tehnoloģijas. Mēs atbalstīsim!". Stipendiju - 100 latu mēnesī piešķir pirmajam studiju gadam (10 mēneši).

Konkursā aicināti piedalīties Latvijas vēsturisko novadu – Kurzemes, Latgales, Vidzemes un Zemgales - un Rīgas vispārīgizglītojošo skolu 12. klašu absolventi. Stipendiju piešķirs 10 pretendentiem - pa diviem no katra novada un Rīgas. Plašāka informācija un nolikums interneta adresē www.dpa.lv.

Konkurss

Runā dzeju un prozu latgaliski

Aprīļa beigās Rēzeknes 1.vidusskolā notika skatuves runas konkurss "Vuolyudzāni" un latgaliešu valodas un kultūrvēstures olimpiāde vidusskolēniem, kur piedalījās arī mūsu novadu skolu pārstāvji.

Skatuves runas konkurss, kas rosina skolēnu interesi par latgaliešu rakstu valodu un kultūrvēsturi, notika 12.reizi. Konkursa dalībniekiem vajadzēja sagatavot divus daiļdarbu fragmentus (prozu un dzeju). Vismaz viena darba autoram bija jābūt šī gada jubilāram - dzejniekam Pēterim Jurciņam vai Antonam Matvejānam. Veiksmīgi savās vecuma grupās konkursā startēja vairāki mūsu puses skolēni, piemēram, Baltinavas vidusskolas 5.klases skolniece Dace Logina ieguva 2.vietu, 11.klases skolniece Inese Bukša - 3.vietu, Rugāju novada vidusskolas 11.klases skolniece Elīna Tūmiņa - 3.vietu, 10. un 12.klases skolnieces Sintija Kaļva un Inese Grigāne - atzinības.

"Konkursā "Vuolyudzāni" piedalījies pirmo reizi. Tā gan vairāk bija mana pašas ideja, bet piepalīdzēja skolotāja Anita Ločmele. Paldies viņai par to! Skaitīju Leontīnes Apšenieces dzejoli "Myrušais kūks" un Ontona Matvejāna prozas darbu "Turis da beidzamo!". Dzejolis bija nopietns, ar dziļu domu, bet prozas darbs - ar humoru. Abi darbi man patika, bet vairāk - prozas darbs, jo šķiet, tā ideja bija ņemta no dzīves," atzīst baltinaviete Inese Bukša. Dzeju latgaliešu valodā žūrijai viņa skaitīja pirmoreiz, bet ar vecākiem un draugiem latgaliski sarunājas kopš bērnības. Jauniete darbojas arī skolas latgaliešu valodas pulciņā.

Rugāju novada vidusskolas skolniece Elīna Tūmiņa stāsta, ka piedalījās konkursā, skolotājas Natālijas Garās pamudināta. "Konkursā piedalījies jau otro gadu un esmu ieguvusi tikai pozitīvas emocijas, jaunus draugus un paziņas. Latgaliešu valoda un dzeja man ir tuva, rakstu gan pati, gan spēju novērtēt tās skaistumu arī citu autoru izpildījumā. Tur liels nopelns ir manai mammai, kura kopš mazotnes man lasīja

Foto - no personīgā arhīva

Gūst panākumus. Konkursa dalībniekus žūrija vērtēja vecumu grupās. Savā vecuma grupā Eglaines pamatskolas 6.klases skolniece Kristiāna Zizlāne, kuru konkursam sagatavoja skolotāja Rasma Zuša (attēlā), ieguva 1.vietas diplomu.

priekšā stāstus un dzejoļus," atklāj jauniete. Skolotāja Natālija Garā atzina, ka šajā konkursā skolas pārstāvji piedalās gandrīz katru gadu un ikreiz gūst atzinības vai godalgotas vietas. "Tas ir dvēselisks un jauks pasākums," uzskata N.Garā.

Ekskursija

Izzina dabu un putnus

28. aprīlī Eglaines pamatskolas 1.-5.klašu skolēni un skolotāji brauca mācību ekskursijā. Viņi kopā ar ornitologiem Gaidi Grandānu un Kārli Milleru vēroja putnus Lubāna ezerā un tā apkaimē, kā arī apmeklēja kokaudzētavu "Podiņi".

Skolotāja Anita Stalidzāne skaidro, ka putnu vērošanas ekskursiju un Meža karjeras dienas pasākumus dāvināja VAS "Latvijas valsts meži", jo Eglaines pamatskola ir Mammadaba vēstniecības skola. Skolotāja Anna Stērniece atzīst, ka viņai kā biologam braucienā redzētais šķita saistošs un jauks. Skolēni darbojās ar teleskopiem un līdzī paņemtajiem binokļiem pieredzējušu ornitologu vadībā. Viņi iepazīna vairāku sugu putnus, piemēram, baltpieres zosis, dūkurus, jūras kraukļus, somzilītes, zivju gārņus, pīles un citus. Pēc putnu vērošanas ekskursijas dalībnieki atzina, ka vērot putnus dabā ir daudz interesantāk, nekā lasīt par tiem grāmatās, ka redzētais dabā, salīdzinot ar mācību stundā dzirdēto, paliek spilgtākā atmiņā.

4.klases skolnieks Edijs Krivišs stāsta: "Man ļoti patika putnu vērošana. No tur apskatāmo putnu sugām (aptuveni 15) māju apkārtnē biju redzējis tikai divu sugu pārstāvjus, pārējos - pirmoreiz. Interesants šķita, piemēram, baltais zivju gārnis. Mums uzdāvināja grāmatas par putniem un to mājvietām. No kokaudzētavā redzētā pārsteidza lielās siltumnīcas, bērzu, egļu un priežu stādu daudzums. Atceros, ka siltumnīcās ir plus 30 grādu temperatūra, savukārt saldētavās - mīnus 4 grādi." Daba un tajā notiekošais Edijam interesē, mācību ekskursijā gūto informāciju un pieredzi viņš vērtē kā izziņoši vērtīgu.

3.klases skolnieks Emīls Plušs pastāstīja, ka daudzās putnu sugas pirmoreiz vērojis teleskopā, kas bija aizraujoši un interesanti. Ornitologu stāstījums sniedza plašu informāciju par katru redzēto putnu sugu. Arī kokaudzētavas apmeklējums Emīlu iepriecināja - reti var redzēt tik daudz jauno kociņu, kas tā vien šķiet - ar nepacietību gaida, kad tos izstādīs.

Foto - no personīgā arhīva

Vēro putnus. Skolēni ne tikai vēroja ezerā un tā apkārtnē mītošos putnus, bet arī pierakstīja redzēto.

Foto - no personīgā arhīva

Atpazīst stādus. Lubānas novada Indrānu pagasta kokaudzētavas "Podiņi" vadītājs Jānis Siksalietis ciemiņiem skaidroja, kā no nelielas sēkļiņas izaug stāds un pēc vairākiem gadiem - liels koks, kā arī par kokaudzētavas darbību, stādu realizāciju un citām skolēnus interesējošām lietām.

Ūdeņi

Pansionāta attīrīšanas iekārtām nepieciešama rekonstrukcija

Daudzās pašvaldībās par Eiropas Savienības fondu līdzekļiem būvētas attīrīšanas iekārtas ir liels un gaidīts notikums. Un kā nu ne, ja notekūdeņi vairs nav jāizved ar muču. Tie neizplūst, kur pagadās, neuzkrājas un nesmird, bet attīrīti izplūst tiem paredzētajā vietā. Tomēr rezultāts ne vienmēr iepriecina. Ar laiku nākas secināt, ka attīrīšanas iekārtas nedarbojas ideāli.

Pirms aptuveni sešiem gadiem, 2006.gada decembrī, ekspulācijā nodeva pansionāta "Balvi" attīrīšanas iekārtas. Tas bija ilgi gaidīts un priecīgs notikums. Atklāšanas ceremonijā piedalījās ne vien rajona vadība, bet arī vides ministrs Raimonds Vējonis. Pansionāta "Balvi" attīrīšanas iekārtas bija vienas no pirmajām, ko uzbūvēja toreizējā Balvu rajonā.

Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes Piesārņojuma kontroles daļas vecākā inspektore Gunta Trupovnice atceras, ka pirmie pansionāta notekūdeņu testēšanas rezultāti attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas nodošanas brīdī bija ļoti labi. Pat pārsteidzoši labi! To apliecina arī dokumenti - SIA "Vides audits" 2006.gada 1.decembra testēšanas pārskata rezultāti. Arī būvdarbi bija izpildīti, ievērojot Valsts vides dienesta tehnisko noteikumu prasības. Taču jau 2007.gada maijā veiktajā pārbaudē atklājās, ka notekūdeņu izplūdes testēšanas rezultāti bija izmainījušies. Piesārņojums pārsniedza normu. Sliktie rezultāti atkārtojās. Valsts vides dienests bija spiests pansionāta administrāciju sodīt, sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu par vides piesārņošanu. Sākās savstarpēji pārmētumi. Firma "Eko-aka", kas uzstādīja attīrīšanas iekārtas, atbildot uz pasūtītāja n-tām sūdzībām, skaidroja, ka attīrīšanas iekārtas darbojas ar pārslodzi. "Notekūdeņi, kas no pansionāta izplūst attīrīšanas iekārtās, ir pārāk koncentrēti. Attīrīšanas iekārtas ātri pieaug ar dūņām. Paaugstinātas bioloģiskās slodzes dēļ iekārtās notiek paātrināts dūņu pieaugums, kā rezultātā ātri pieaug biobloki, bojājas dūņu cirkulācijas sūkņi, airācijas sistēma, dūņas kļūst blīvas," pārbaudē secināja firmas speciālisti. Tam sekoja ieteikums samazināt sadzīves ķīmijas daudzumu notekūdeņos, veikt nostādīnātāju tīrīšanu ne retāk kā reizi divās nedēļās (pēc instrukcijas lielā tīrīšana paredzēta reizi gadā!), iegādāties lielākas jaudas sūkņi dūņu pārsūkņšanai.

Pansionāta "Balvi" direktors Pēteris Supe savos komentāros ir skops. Viņš saka: "Sadzīves ķīmijas daudzumu notekūdeņos esam samazinājuši uz pusi. Iekārtas regulāri apkopjam. Atsūknējam dūņas un vedam uz pilsētas attīrīšanas iekārtām. Mums šim nolūkam ir sava automašīna. Ūdenssaimniecības un kanalizācijas speciālisti no Alūksnes ir izstrādājuši attīrīšanas iekārtu rekonstruk-

Ezers aizaug. Notekūdeņi, kas no pansionāta attīrīšanas iekārtām ieplūst ezerā, veicina tā aizaugšanu.

Attīrīšanas iekārtas. Tās būvē ar mērķi, lai kalpotu pēc iespējas ilgāk. Pansionāta "Balvi" bioloģiskās attīrīšanas iekārtas ekspluatācijā nodeva pirms nepilniem sešiem gadiem, taču slikti notekūdeņu testēšanas rezultāti parādījās pēc pusgada. Acimredzot pasūtītājiem un procesu kontrolējošajiem speciālistiem ir jābūt prasīgākiem un vērīgākiem attiecībā pret attīrīšanas iekārtu izbūvi un uzstādīšanu.

cijas projektu. Projekta tāmi esam iesnieguši novada pašvaldībā, kura pārziņā esam. Ceram uz risinājumu."

Vides inspektore G.Trupovnice atzīst, ka pēc iekārtu tīrīšanas notekūdeņu testēšanas rezultāti uzlabojas, bet kopumā analīzes ir sliktas. Attīrīšanas iekārtas nav zeķes, ko var izmazgāt un atkal uzvilkt kājās! Ja analīzes salīdzina ar PSRS laiku standartiem, nākas secināt - ezerā ieplūst gandrīz vai mēsli. Vides pārvaldes analīzes liecina, ka pansionāta "Balvi"

notekūdeņos kopējais slāpekļa daudzums ir 63 miligrami litrā. Tas ir ļoti daudz! PSRS laikos pieļaujama amonjaka slāpekļa daudzums, kas ir

viena no kopējā slāpekļa sastāvdaļām, bija 8 miligrami litrā.

Mazajām attīrīšanas iekārtām kopējo slāpekli, kura sastāvā ietilpst arī amonjaka slāpekļi, saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām nelimitē. Taču augsta kopējā slāpekļa koncentrācija veicina ezera aizaugšanu.

Balvu novada pašvaldības izpilddirektore Inta Kaļva par situāciju ir informēta. Viņa atzīst, ka attīrīšanas iekārtas nedarbojas pareizi. Rekonstrukcija ir nepieciešama! Tā projekts paredz finansējumu aptuveni 30 tūkstošu latu apmērā. "Ceram šos līdzekļus iegūt no Eiropas Savienības struktūrfondu naudas. Gaidām, kad būs iespēja pieteikties kādā no Eiropas Savienības struktūrfondu finansētajām programmām," saka I.Kaļva.

Attīrīšanas iekārtas nav zeķes, ko var izmazgāt un atkal uzvilkt kājās!

Jau informējam, ka Apvienoto Nāciju Organizācija par šī gada tēmu izvēlējusies ūdens un pārtikas drošību. Starptautiskā organizācija vēlas visiem cilvēkiem pasaulē atgādināt par ūdens neaizstājamo nozīmi cilvēka dzīvē. Lai gan 71% no zemes virsmas aizņem ūdens, tomēr saldūdens ir tikai 2,8%.

Balvu ezers ir 165 hektārus liels un aptuveni 4 metrus dziļš. Atzīts ir arī fakts, ka ezers pamazām aizaug. Viens no faktoriem, kas to sekmē, ir notekūdeņi, kas tajā ieplūst.

Īsumā

Notiks medību trofeju izstāde

23.maijā Rēzeknes muzejā atklās medību trofeju izstādi. To organizē ar mērķi, lai vērtētu Austrumlatgales medījamo dzīvnieku kvalitāti. Piedalīties izstādes atklāšanā personīgi vai iesūtīt savas medību trofejas ir aicināti mednieki, kas dzīvo un medi Austrumlatgales virsmežniecības teritorijā - bijušajos Balvu, Ludzas un Rēzeknes rajonos. Izstādei pieņem medību trofejas, kas vēl nav bijušas izstādītas, arī citur Latvijā vai ārzemēs iegūtas. Tās līdz 16.maijam jāatsūta uz Ziemeļlatgales mežsaimniecības biroju Rēzeknes novadā, Verēmu pagastā, Lejas Ančupānos. Trofeju vērtēšana notiks 17. un 18.maijā. Izstādē var piedalīties arī ar dzīvnieku un putnu izbāzeņiem. Vietas trūkuma dēļ izstādes rīkotāji nesola izlikt pārāk daudz aļņu, briežu vai ziloņu izbāzeņus.

Kontaktpersona - akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" speciālists Jānis Mikijanskis atzīst, ka ideju par medību trofeju izstādi lolojis vai vairākus gadus.

Sniedz pārskatu

Ar šī gada 1.janvāri Valsts meža dienestā notika reorganizācija, un Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi ir iekļauti Austrumlatgales virsmežniecības sastāvā. Ziemeļaustrumu virsmežniecība par pagājušā gada darba rezultātiem ir sagatavojuši pārskatu reģionālajiem masu medijiem.

Žurnālistu pieprasītākais no Ziemeļaustrumu virsmežniecības speciālistiem vienmēr bijis inženieris medību jautājumos Laimonis Kļaviņš. Medības interesē kā pašiem medniekiem, tā arī lielai daļai sabiedrības. Valsts meža dienests veic medību uzraudzību, medijamo dzīvnieku un putnu uzskaiti, nosaka nomedijamo dzīvnieku un putnu limitu, izsniedz medību atļaujas un mednieku sezonas kartes, eksaminē medniekus.

Pērn virsmežniecības mednieku eksaminācijas komisija organizējusi sešus eksāmenus mednieka apliecības un medību vadītāju apliecības iegūšanai. Teorētisko eksāmenu kārtojuši 70 cilvēki, praktisko - 56 cilvēki un pieci mednieki vēlējušies kļūt par medību vadītājiem. Tā kā eksāmenu var kārtot jebkurā komisijā, liela daļa šo cilvēku, protams, nav vietējie. Tāpat organizēti 11 eksāmeni šaušanā ar vītņstobra medību ieroci. Eksāmenu nokārtojuši 104 mednieki. Apliecības pērn izsniegtas 41 jaunajam medniekam un 9 medību kolektīvu vadītājiem. Tas nav daudz. Lēnām jauno mednieku skaits palielinās arī Balvu pusē.

Ziemeļaustrumu virsmežniecības teritorija, tostarp arī bijušais Balvu rajons, ir bagāts ar meža dzīvniekiem. Tādu to savā pārraudzībā saņem arī Ziemeļlatgales virsmežniecība. Kopš 2005.gada būtiski pieaudzis aļņu skaits, pietiek arī staltbriežu. Pie mums vairāk tie manīti Žīguru, Vecumu pusē. Bargās ziemas krietni "papluinājušas" stimu populāciju, bet pietiekami ir arī šo dzīvnieku, nerunājot par tādu lauksaimnieku biedu kā mežacūkas. Joprojām aktuāla ir plēsēju problēma. Mednieki sūdzas, ka nomedijamo vilku un lūšu skaits ir krietni par mazu. Bet tādas ir Eiropas direktīvas! Vilku visvairāk ir mūspusē, pierobežā. Pārāk daudz savairojies arī siko plēsēju - lapsu, meža un akmeņu caunu, sesku, ūdeļu, ondatru. Šos dzīvniekus vajadzētu medīt vairāk, jo tie iznīcina mazākus dzīvniekus un ūdensputņus.

Ja runā par putniem, 2010.gads bija pēdējais, kad varēja medīt medņus. Tagad tos, tāpat kā slokas, liedz medīt Eiropas Savienības direktīvas. Izveidot lielumus šo putnu aizsardzībai. Medņiem pietiek dabisko ienaidnieku, tiem traucē arī mežizstrāde. Taču medņu skaits būtiski nav mainījies. "Kopumā virsmežniecības teritorijā uzskaitīti 1300 medņi, no kuriem aptuveni trešdaļu balvenieši var uzskatīt par savejiem. Balvu pusē ir bagāta ar medņu rieta vietām," saka L.Kļaviņš.

Zaudē ciņā ar lielu zivi

1.maijā sākās laivu sezona, kad saskaņā ar makšķerēšanas noteikumiem ir atļauta makšķerēšana no peldlīdzekļiem, kā arī atļauts paturēt lomā lidakas. Valsts vides Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes vecākais inspektors Jānis Jaundžeikars sezonas atklāšanu Balvu ezerā vērtē kā vidēji aktīvu. Ezerā viņš saskaitījis apmēram 15 laivas. Lomi dažādi. Prāvs loms pieķēries makšķerniekiem līčā - sams vai kāda cita liela zivs, vairākus desmitus kilogramus smaga. Ciņa ar lielo lomu ilgusi vairākas stundas, taču rezultātā makšķernieki zivij zaudējuši.

Jaundzimušie

Plāno nosaukt par Viktoriju. 3.aprīlī pulksten 4.16 piedzima meitenīte. Svārs - 3,400, garums - 53cm. Pirmdzimtās māmiņa Natālija Pogodina no Gulbenes atzīst, ka sākotnēji vēlējusies, lai piedzimst puika. Ja pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē mediķi nevarēja noteikt bērniņa dzimumu, tad otrajā secināja – būs meitenīte. Jaunā māmiņa pieļauj, ka jaundzimušo nosauks par Viktoriju. "Galīgo lēmumu pieņemsim kopā ar vīru Vladimīru," viņa paskaidroja. Natāliju apbēdina fakts, ka tagad katrā pilsētas

centrā vairs nav dzemdību nodaļas: "Pirms sešiem gadiem kādu paziņu nepaspēja atvest līdz Balviem – viņa dzemdēja Sītā. Paldies Dievam, ka ar bērniņu viss kārtībā!" Natālija spriež, ka trīs bērni ir optimālais bērnu skaits ģimenē: "Divi izaug, bet trešais palīdz vecumdienās."

Patik neparasti vārdi. 12.aprīlī pulksten 15.33 piedzima meitenīte. Svārs – 3,170kg, garums - 52cm. Jaundzimušās māmiņai Aritai Hīļai-Markusai no Apes novada šis ir otrais bērniņš – mājās māsiņu gaida brālis Egils Antans. Jautāta, kāpēc izvēlēts tik neparasts vārds, Arita atzina, ka mērķtiecīgi meklē savdabīgus vārdus. Viņa pieļāva, ka meitiņu nosauks par Džesiku Nikolu. Grūtniecības laikā Aritai kārojās ēst augļus. "Kad gaidīju puiku, pārsvarā ēdu saldumus. Visdrīzāk neatbilst patiesībai tautā valdošie

stereotipi par dažādu pazīmju ietekmi uz bērnu dzimumu," secina māmiņa. Tāpat viņa zināja teikt, ka dzemdības ar meitiņu bijušas grūtākas, nekā ar puiku. "Toties viss notika ātrāk," piebilda Arita.

Plāns izpildīts! 18.aprīlī pulksten 9.25 piedzima puika. Svārs – 3,310kg, garums - 51cm. Jaundzimušā puisēna māmiņai Irēnai Ļebedevai no Alūksnes novada Annas pagasta šis ir trešais bērniņš. Irēna pastāstīja, ka pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē mediķi nevarēja pateikt bērniņa dzimumu: "Grībējām puiku, tāpēc bijām ļoti priecīgi, ka otrajā pārbaudē mūsu cerības piepildījās." Jau trīs mēnešus pirms dzemdībām Irēna ar otro pusīti Rolandu rūpīgi meklēja iespējamus vārda

variantus - no četriem izvēle krita uz vārdiņu Daniels. Jaundzimušo Irēna raksturo kā mierīgu bērnu. Jautāta par optimālo bērnu skaitu ģimenē, Irēna atjokoja, ka plāns izpildīts. Mājās brālīti visnepacietīgāk gaida trīsgadīgā Loreta. Viņa, kā zināja teikt mamma, apņēmusies brālīti barot ar pudelīti.

Vēl dzimuši

14.aprīlī pulksten 10.07 piedzima puika. Svārs – 3,820kg, garums - 54cm. Puisēna mamma Ruta Supe dzīvo Balvos.

14.aprīlī pulksten 11.33 piedzima meitenīte. Svārs – 2,940kg, garums - 54cm. Meitenītes mamma Laura Volšteine dzīvo Alūksnē.

17.aprīlī pulksten 19.14 piedzima puika. Svārs – 3,500kg, garums - 54cm. Puisēna mamma Sandija Locīņa dzīvo Gulbenē.

20.aprīlī pulksten 5.30 piedzima puika. Svārs – 3,460kg, garums - 52cm. Puisēna mamma Anita Čeirāne dzīvo Gulbenē.

Apsveicam!

Kāzu eskorts Balvu ielās

Atpūtas mirkļi. Sintiju un Edgaru Tabūnus kāzās pavadīja vīri dzelzs rumakos un formas tērpos.

21.aprīlī Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā gredzena mija un viens otram "Jā" vārdu teica SINTIJA un EDGARS TABŪNI. Līgava atzīst, ka viņai vienmēr atmiņās paliks kāzu eskorts.

To, ka eskorts patiesi bija iespaidīgs, liecina balveniešu atsauksmes. Lielās talkas dienā pie dzimtsarakstu nodaļas, kur piebrauca līgava un līgavainis, sapulcējās paprāvs interesentu pulciņš, lai aplūkotu, kā arī nofotografētos pie restaurētiem trīs motocikliem, kurus nereti tautā sauc par "emkām". "Lūk, tas ir kaut kas!" sprieda aculiecinieki. Edgars neslēpj, ka brauciens motociklistu pavadībā bija savdabīgs reklāmas šovs: "Mūsu firma nodarbojas ar

smago krievu motociklu restaurāciju, tāpēc nebija jālauza galvas, kāds būs kāzu brauciens. Darbinieki brauca ar *močiem*, bet es kopā ar līgavu - vācu kara laika mašīnā *Kubelwagen* (VW). Motociklu restaurācija ir ne tikai mans darbs, bet arī vaļasprieks."

Tabūnu pāris iepazīs pirms diviem gadiem 17.aprīlī, kad Edgars ar domubiedru grupu mežā veica izrakumus. "Sintija ar lielām acīm pētīja, ko mēs darām. Esam kopā, jo mūsu intereses atbilst 100% - tie ir motocikli, automašīnas, izrakumi, zveja," secina līgavainis. Lai arī kāzas nebija lielas, Tabūnu ģimene nešaubās, ka viesi bijuši vislabākie pasaulē. Viņi mērķtiecīgi uzlūda tikai mātes un tēvus, māsas un brāļus, kā arī darba kolektīvu: "25 cilvēki bija kā

viena draudzīga saime, nevis kā dažreiz gadās, kad veidojas kaut kādi pulciņi vai interešu grupas." Par nozīmīgo notikumu Tabūniem ilgi jo ilgi atgādinās kāzu aleja, jo katrā ģimenē par godu viņiem iestādīja tūju. Jautāti par vedējiem, jaunie pastāstīja, ka par lieciniekiem uzacīnāja Jāni un Innu Slišanus. "Bet es iejutos kāzu vadītāja lomā," paskaidroja Edgars.

Tabūnu ģimene uzskata, ka cilvēkiem, kuri dzīvo kopā, agrāk vai vēlāk ir jāsakārto savas attiecības. "Tā jau ir, ka daudzi tagad nepievērš uzmanību tam, vai attiecības ir juridiski sakārtotas. Tas nozīmē, ka vienubrīd kāds var vienkārši pacelt cepuri un aiziet. Pēc kāzām ir sajūta, ka esam savā dzīvē ieviesuši kārtību."

Viens otru noskatīja kaimiņos

7.aprīlī Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā laulības ostā iestūrēja tilženieši KRISTĪNE BRANKA un ROLANDS ALEKSANDROVS. Jauno pāri jaunā dzīvē posmā ievadīja Iveta Biksāne un Edvards Ļvovs.

Rolands Aleksandrovš, jautāts par pirmo tikšanos ar Kristīni, atklāja, ka sievas kundzi noskatījies kaimiņos. "Bet tas jau ir četrus gadus vecs stāsts, tāpēc ne viss ir palicis atmiņā," viņš jokoja. Kāzas Aleksandrovu ģimenei bija nelielas. "Pasēdējām pie mielasta galda turpat Tilžā, nu dzīvojam tālāk," viņi stāsta. Kristīne un Rolands ir vienisprāt, ka jebkurš līgavainis vai līgava, mijot gredzenus, uztraucas, neraugoties uz to - precas pirmo, otro vai trešo reizi.

Aleksandrovu ģimene. Kristīne un Rolands viens otram "Jā" vārdu teica četrus gadus pēc iepazīšanās.

Jaunākie žurnālu numuri

Dārza Pasaule

☞ Purpura ābeles. 'Malus purpurea' ir tikai viena no daudzajām dekoratīvajām ābelēm, ko iegūst potējot, un tā pilnībā attaisno dekoratīvajām ābelēm vēltos vārdus, ka tās it kā lūst no ziedu smaguma.

☞ Sēklas nedīgst... Vai stratificējāt? Koku, krūmu, ziemciešu, sīpolpuķu un gumaugu sēkļu sagatavošana sēšanai nav

nemaz tik vienkārša. Tas parasti jādara, ja sēklas nav iegādātas veikalā.

☞ Baziliks - populārākais garšaugu pasaulē. Tomātu ēšana bez bazilika vairs nav iedomājama, un tam ir izskaidrojums - baziliks ievērojami izceļ tomātu garšu.

☞ Darbi zemeņu dobē ziedēšanas laikā. Lai iegūtu labu zemeņu ražu, diezgan daudz darbiņu jāpaveic zemeņu ziedēšanas laikā.

☞ Kā iemācīt sunim labi uzvesties dārzā.

☞ Zemeņu eksotika - dažādas neparastas zemeses.

☞ Špaleru veidošana augļu kokiem.

☞ Viesojamies pie Dainas Zvejsalnieces Latgales pusē, Rogovkā.

☞ Ilgi un bagātīgi ziedošās klinšrozītes.

☞ Dārza kaitēkļu ienaidnieki - vaboles.

☞ Salvijas - ārstnieciskas, gardas un skaistas.

☞ Dārzeni, kurus var audzēt vienā siltumnīcā.

☞ Ogulāju stādi no noliektniem.

☞ Vēlu ziedošu ziemciešu dališana pavasarī.

☞ Vāksim drogas sāpošām locītavām.

Ilustrētā Zinātne

☞ Visuma 10 lielākās mīklas.

☞ 3D televīzija bez neērtajām brillēm. Drīz veikalos parādīsies pirmais lielais 3D televizors, kurā telpisku attēlu varēs redzēt bez īpašām brillēm.

☞ Maratons pārdomu vērtos skaitļos. 30 000 - 50 000 soļu sper skrējējs maratona laikā. Ķermeņa svara radītais trieciens, kad pēda pieskaras zemei, absorbējas potītēs,

ceļos, gurnos un muguras lejasdaļā.

☞ Rūpīga lutināšana glābs pūcpapagaiļus.

☞ Zinātnieki dodas uzbrukumā C hepatītam.

☞ Izgudrojuma stāsts: atompulkstenis.

☞ Vergi cēla Amerikas labklājību.

☞ Smilšracējs - vesels kā rutks līdz mūža galam.

☞ Mežu institūtā "Silava" pēta sakņu trupi. Infekcijas izraisītāju - sakņu piepi - uzveiks, uzsmidzinot uz koka citu sēņu sporas. Sēne, kas pirmā nonāk uz celma, neļauj attīstīties sāncensei.

☞ Kā darbojas galvkāju piesūcekņi?

☞ Kāpēc tabakas augs sintezē nikotīnu?

☞ Kāpēc cilvēki piedzīvo miega paralīzi?

☞ Daugavpils ģeogrāfi dodas pavasara dreifa ekspedīcijā.

☞ Vāverastītes nedienas Latvijā.

☞ Asinsdonoriem pārbauda veselību.

Ilustrētā Junioriem

☞ Miļākās un pašreizējīgākās dzīvnieku māmiņas - koala, gepardiene, ziloņmamma un citas.

☞ Kā Līgatnē vāra papīru? Turklāt papīru iespējams izgatavot pat no džinsauduma!

☞ Pašam savs robots: lodējam robotvaboli!

☞ Kāpēc "Angry Birds" ķer cūkas?

☞ Tetovējums, kas vibrē, zvanot telefonam un citi nākotnes tehnoloģiju brīnumi.

☞ Kosmosā viss notiek divaini - liesma deg apaļā, puķes smaržo citādi un ūdens vārās, metot vienu vienīgu burbuli.

☞ Kā hēlijs izmaina balsi.

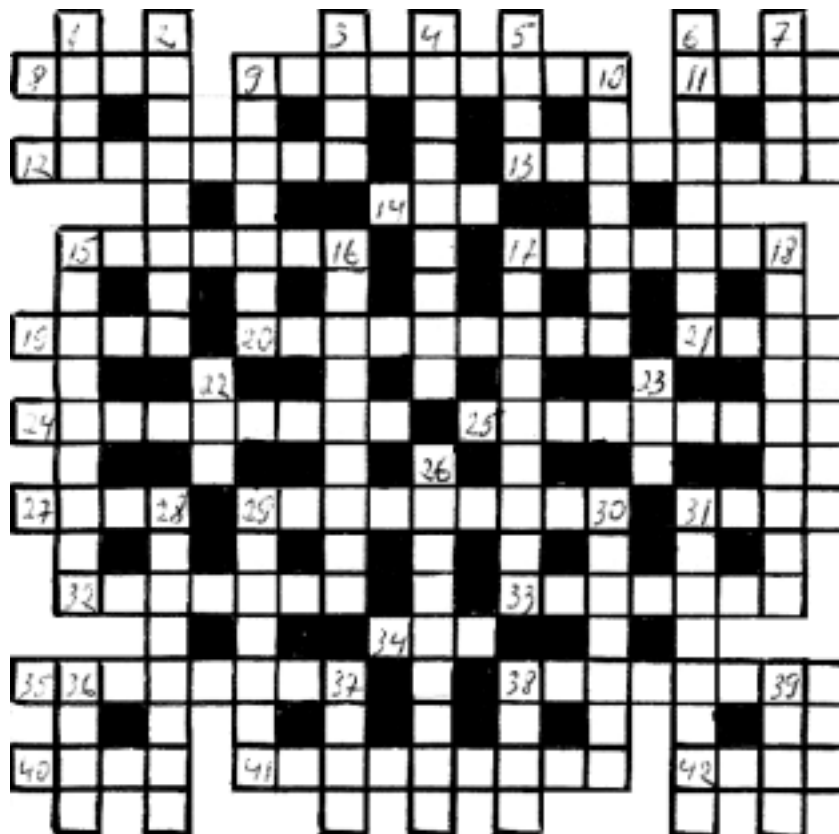
☞ Kurš teica, ka pieskarties skursteņslauķim ir uz laimi?

☞ Žurnāla viduci - reizrēķina un formulu špikeris.

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 25.maijam.

Sastādījis A. Levgovds

Aprīļa mīklu atrisināja:

L.Bukovska, A.Lukumietis, M.Pretice, Z.Pulča, M.Paidere, J.Pošeika, U.Pozņaks, L.Kivkucāne, D.Kivkucāns, D.Svarinskis, Ž.Mergina, S.Vēvere, Z.Bērziņa, L.Baranovskis, C.Zelča, Ņ.Circene, V.Zaķe (Balvi), O.Zelča, B.Ķise, A.Mičule, I.Donskaja (Tilža), I.Kudure, Z.Tišanova (Viļaka), K.Bricis, V.Dragune (Kuprava), A.Vīcupa (Vectilža), J.Dvinskis (Krišjāņi), I.Svilāne (Lazdukalns).

Par aprīļa krustvārdu mīklas atrisināšanu balvas saņēma INĀRA KUDURE (Viļaka), MARUTA PAIDERE un Ž.MERGINA (Balvi). Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla maijā

Horizontāli: 8. Mencu dzimtas jūras zivs. 9. Svinīgs gājienis. 11. Nogalināt (mājlopus). 12. Valodniecības nozare. 13. Ierīkot ēkā elektriskos vadus, kabeļus. 14. Darba rati. 15. Ainava. 17. Breksis. 19. Raksturs. 20. Krokodilu dzimta. 21. Japāņu cīņas veids. 24. Sengrieķu mitoloģijā – jūras nimfas. 25. Mākslīgā āda. 27. Nozveja. 29. Klaviatūras veida sitaminstrumentis. 31. Lapukoks. 32. Līkvabole. 33. Žogmala. 34. Apakš (kā). 35. Sievietes vārds septembrī. 38. Pļavu stepes Ziemeļamerikā. 40. Pliknis. 41. Trušu šķirne. 42. Pieturzīme.

Vertikāli: 1. Gleznojums uz sausa apmetuma. 2. Restorāns Itālijā. 3. Josla, kam ir kāda noteikta īpatnība. 4. Dārzeni, garšaugi. 5. Viencipara skaitlis. 6. Driskas. 7. Sena franču rotaļu deja. 9. Spalvas pušķis pie cepures vai iejūga. 10. Rotaslietas. 15. Pasīvi peldošu ūdens organismu kopums. 16. Nespēks slimības vai

vecuma dēļ. 17. Zinātnisks nosaukums augstskolu pasniedzējiem. 18. Valodniecības nozare. 22. Starptautiska organizācija (abr.). 23. Skandināvijas aviokompānija. 26. Dažādu dzērienu maisījums. 28. Stipras gaismas spuldze ar reflektoru (medicīnā). 29. Ķesele vēžu ķeršanai. 30. Cilvēks ar labu mantisko un sabiedrisko stāvokli. 31. Verdzene harēmā. 36. Aukstais šaujarmūks. 37. Zodiaka zvaigznājs. 38. Plūdi. 39. Apdzīvota vieta Vidusāzijā.

Aprīļa mīklas atrisinājums

Horizontāli: 2. Molsuki. 6. Freska. 7. Zēravs. 9. Dundurs. 10. Koledža. 11. Kaljans. 12. Ratnīca. 13. Dimants. 18. Strauss. 22. Magneto. 23. Efekts. 24. Seksta. 25. Stimuls. 26. Akinaks. 30. Plekste. 34. Nervira. 35. Iesārta. 36. Kantele. 37. Lapsene. 38. Stanga. 39. Trakts. 40. Sekante.

Vertikāli: 1. Čelesta. 2. Madara. 3. Undīne. 4. Izskats. 5. Galjona. 6. Flokši. 8. Senāts. 13. Dēmetra. 14. Moderni. 15. Nautika. 16. Regbijs. 17. Pieguļa. 19. Rezerve. 20. Unisons. 21. Straume. 27. Kadets. 28. Najādas. 29. Sēnālas. 30. Plakete. 31. Kortiks. 32. Trulis. 33. Avista.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Maija tēma: "Pārsteidz it viss!" Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Aiz loga. Iesūtīja Zane Jermacāne.

Debesis. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

